14

poigan kõrge puttu. — Üks nõid jõhtu tema vana karoga kõrge, tõmmas tema ommi jalgu vaikele maha, nink pügi pimedi-vandega palgas, nigu mõnd se vanakese, pand karu ki kõrge, ja wei neesele kodo kõrata, willu eest. Ent ei lõtu jällegi mõtsa, et mõnt üleaeturnet mõtsa kõrre kõristada, der omma roli ja võimuss küsti pruukt.

Kui meer wõrsak mõtsa olli jõnu — tulli ka wana mesi-kõpp oma pehme kapuka perra, wõtt tore usse walla le, nink tulli kui mõni meer lõwest siis, suure mürista mise ja märistamisega. Sulge naine nedwar wõti een kah wu darwa. Kui te nägi et wõõnadene ommi willi pe tulli — puhar ta tule pilakist õra, tõmmas pimehüsi tore-aluse nedre usse, mis nõrmandiga üts lõsa olli, wallale nink progesi ehsti aka pealt üles. Wana mesi-kõpp kõbe ka kolina pealt perra, nuna tema tee õdwa ülle wallalt nedre usse trehwi. Nüüd olli üts suur müdjahüü, mille tagajõrg para kolle rõõdmine ja märistamine olli.

Sulge naine tulli tarpamisi aka pealt maha, lõts lõwest wälla, pand usse kõrda pite kinni, nink nuts nälast mehe, ker wanal mesi kapäl kah põetu kapuka, üle ollge maha tõmpsiwa. — Kõhwa sõnal kirmütes: „Kahr on küll kui ja kõwa, sigi, nakk hübelles üks sellsa saani perah!“ —

Eduard Vilde 16.2.w.
Sõppjõma vallast, Viiratsilt.

9. Nõijutu mõisa herr.

Kui pikk pütsk ja kõwera perага kepp veel Eesti rahwa turja peal tandse, kuhma peal Koreli — sis elli ka üts üllemaks kui noor mõisa herr, kelle kõige suuremb lust ja hõõmeel see olli, rattala kobedega mööda raelist oja kibotada, nink nakk püsta traavist proomida, mille man mõnigi õrmetu wõi, oma silma rolgusse kaotas, rattaniku roopa sõlmega.

15

Üks kõrd olli temal jälle tüki-tuisa tund tahtmu, kuna ta, kui wana-kuri üle lagedda nuuma, oma hüss kobedega üksinda, nina wallu egale poole, teoliste pelda, oma pika nahatse püssaga nähwir — sis johtu et tema roopa sõlm üle noore nein silma kogoni sälla lei, kelle ema kõigi pooli kõa pelatow „tundja“ wei „nõid“ olli. — Kui selle tütar nellelsi sendi kombel kodo sai saadetur, nink tema oma tubre silma pundwat nägi — ronde ja nõid ta kurja noort mõisa perа: „Soogu ta wainlane kui pini, nelakõpa peal käuma, pini mooa lakma ja kaukma, nooni roosililliga ehitada nein, tälle kõrd sund ommast, pia ta jällegi inimisse saap!“

Kubjas, ker seda sundmist ja wandmist pealt johtu kullema — ormar seda kõige ponembat leost, ormale-herrale kõik õra kaibata, mis nõid naine kõneles. Kui kats ohtsaine wanst tõist päewal mõtsa sai — olli tema kõige ehimene mahur kõne „tundja“ nõidmisest ja sundmisest ormale kõik herrale juturtada. Ent nii pia kui kulla Kubjas oma kaibuse lõpetanu olli — muutus noor-herr pääl soman pimi, ker kurja kõõlega Kubjast kaukma naas, nina nelle eest kubjas kiiresti paddu pand. Noor-herr kõwe nüüd omma mõistst pitte, kui kui ahila pini, ja nüüs kõnni purra, neda ääle nägi. Ja ta olli kõigi pikk, kui kunagi pini, kõigest kotonja mõttes, kõik kohtuse tukmin ja nukkin läbi, kaud, neda nägi, ja kaddi, kui midagi weelalt sai. — Liha sai ta muidugi, kui pini teoreld. —

Left mõlast mitte wõega kaugel, elli üts pria-mees oma naise, ja kolme tütrega. — Sest wanast olli kui meer ütsinda see, keda mõni mõisnik priis olli kinnitan — selle meke kõsi kõwe wõega hästi, sis ta olli kõigi pikk wiist meer, ja pealegi ka õunalik. Sema kolm tütard olliwa üllemada idose, ja kõik, kui muna ennuga, üte sugutse, nii et wõõrast silmal raske olli neid üts tõisest